



11
2020

Newsletter

Informačné centrum EUROPE DIRECT-PREŠOV

„EÚ bližšia k obyvateľom Prešovského kraja a obyvatelia bližší k EÚ“

Finále vedomostnej súťaže „Mladý Európan 2020“

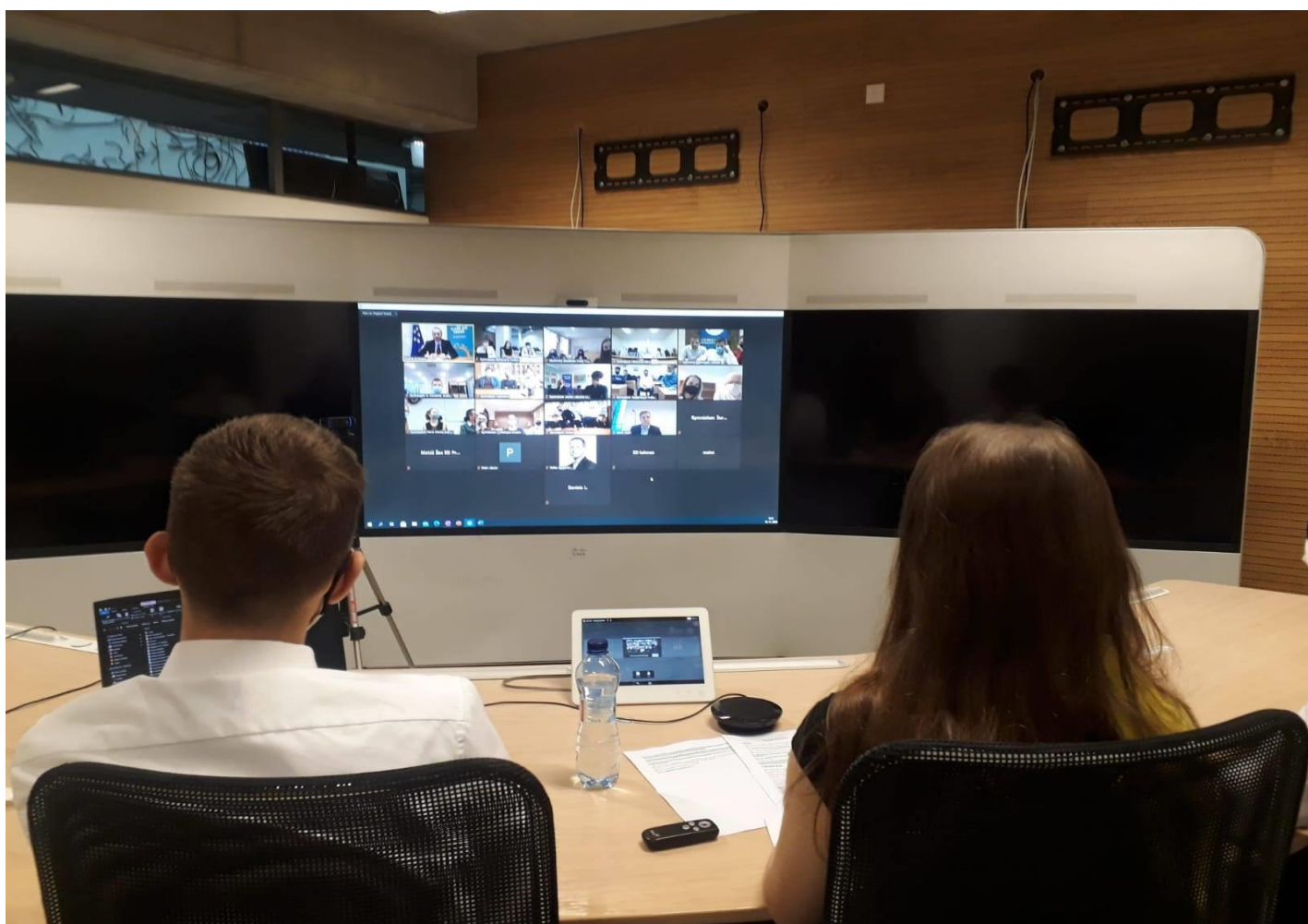


Foto: FB EDIC Košice

Dňa 19. novembra 2020 sa uskutočnilo finále 15. ročníka vedomostnej súťaže "Mladý Európan", ktoré sa po prvýkrát uskutočnilo netradične – v online priestore. Súťažiaci nový formát zvládli bravúrne, finále prebehlo bez problémov a poznáme už aj víťazov, ktorí získali zaujímavé vecné ceny.

„Tento ročník súťaže Mladý Európan je veľmi netradičný. Tí, čo sa zúčastnili súťaže v predchádzajúcich rokoch, vedia, že v tejto forme sme finále ešte nerobili, keďže je to súťaž, kde sa zvykneme osobne stretávať.“

Všetci súťažiaci i pedagógovia však investovali veľmi veľa svojho času a úsilia do prípravy, a preto by bola veľká škoda, keby si svoje široké znalosti nemohli navzájom zmerať a súťaž by sa nekonala. Preto som veľmi rád, že sme našli vhodnú online platformu, ktorá nám umožnila finále súťaže uskutočniť. Súťažiaci boli opäť výborne pripravení, sústredení a šikovní. Navyše preukázali aj veľmi dobré digitálne zručnosti, vďaka čomu mohli preukázať svoje znalosti o Európe, čo porota patrične ocenila. Pre mňa sú víťazmi všetci súťažiaci, ktorí sa do národného kola prebojovali, a to nielen na základe ich úspechov v regionálnych kolách, ale aj na základe toho, že sa do súťaže zapojili a prejavili záujem prehĺbiť si svoje znalosti o Európe.

Aj napriek tomu, že sme s EÚ prepojení už veľa rokov, pri našej práci vidíme, že znalosti o Európe sú v spoločnosti stále nižšie než by mohli byť. No vidíme, že práve mladé generácie sa o Európu zaujímajú a snažia sa o nej čo najviac dozvedieť. To nás veľmi teší a veríme, že to budú môcť aj v praxi čo najviac využiť a šíriť povedomie aj u ostatných. Moje poďakovanie patrí všetkým súťažiacim, pedagógom i partnerom súťaže, vďaka ktorým sa nám podarilo uskutočniť ďalšie úspešné kolo Mladého Európana,“ **povedal Ladislav Miko, vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku.**

Vo finále Mladého Európana sa tentokrát stretlo 12 súťažných tímov – víťazov regionálnych kôl - zo stredných škôl z celého Slovenska, ktorí si zmerali svoje sily vo vedomostiach z oblasti európskej histórie, geografie, zaujímavostí o EÚ či významných osobností EÚ a jej členských krajín.

Tohtoroční víťazi Mladého Európana:

1. miesto: **Gymnázium Poštová, Košice**
2. miesto: **Gymnázium Jozefa Lettricha, Martin**
3. miesto: **Gymnázium Párovská, Nitra**

Záštitu nad súťažou tento rok prevzal podpredseda Európskej komisie pre medziinštitucionálne vzťahy a strategický výhľad Maroš Šefčovič. Partnerom súťaže je Úrad vlády SR. Súťaž podporila aj Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. Poďakovanie patrí aj šikovným profesorom a profesorkám za prípravu študentov a spoluorganizáciu súťaže. Súťaž je určená študentom 3. a 4. ročníkov gymnázií a stredných odborných škôl z celého Slovenska. Organizuje ju Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku spoločne s 10 regionálnymi informačnými centrami Europe Direct.

Zdroj: <https://edpresov.sk/index.php/uvod/aktuality/item/247-finale-vedomostnej-sutaze-mlady-europan-2020>



Cenovo dostupné a bezpečné lieky pre každého: EK predkladá farmaceutickú stratégiu pre Európu



EK prijala farmaceutickú stratégiu pre Európu s cieľom zabezpečiť pacientom prístup k inovačným a cenovo dostupným liekom a podporiť konkurencieschopnosť, inovačnú kapacitu a udržateľnosť farmaceutického priemyslu EÚ. Vďaka spoľahlivým dodávateľským reťazcom táto stratégia umožní Európe pokryť jej farmaceutické potreby aj v čase krízy.

Stratégia, ktorá bude kľúčovou zložkou budovania silnejšej európskej zdravotnej únie, ktorú požadovala predsedníčka **von der Leyenová** vo svojom prejave o stave Únie, pomôže vytvoriť nadčasový farmaceutický systém EÚ odolný voči kríze.

Európska farmaceutická stratégia má štyri hlavné ciele: zabezpečovať pacientom **prístup k cenovo dostupným liekom** a reagovať na neuspokojené zdravotné potreby (napr. v oblasti antimikrobiálnej rezistencie, rakoviny, zriedkavých chorôb); podporovať **konkurencieschopnosť, inovácie a udržateľnosť** farmaceutického priemyslu EÚ a vývoj vysoko-kvalitných, bezpečných, účinných a ekologickejších liekov; posilňovať mechanizmy **pripravenosti a reakcie na krízy** a riešiť bezpečnosť dodávok; zabezpečovať, aby mala **EÚ vo svete silný hlas**, a to presadzovaním vysokej úrovne noriem kvality, účinnosti a bezpečnosti.

Hoci táto stratégia predstavuje oveľa viac než len nástroj reakcie na krízu, čerpá zo skúseností nadobudnutých počas prvej reakcie na pandémiu COVID-19 a **zlepšuje pripravenosť a odolnosť** európskeho farmaceutického odvetvia.

V stratégii sa uvádzajú konkrétne opatrenia na zabezpečenie **prístupnosti, dostupnosti a cenovej prijateľnosti liekov**. Podporuje diverzifikované a bezpečné dodávateľské reťazce, zabezpečuje otvorenú strategickú autonómiu EÚ vo svete a propaguje environmentálne udržateľné lieky.

Táto stratégia zároveň zabezpečí, aby farmaceutická politika EÚ v neustále sa meniacom prostredí vedeckých a obchodných zmien aj naďalej slúžila verejnému zdraviu. Bude podporovať **inovácie zamerané na pacienta** a zohľadňovať **digitálne a technologické zmeny**.

Vyjadrenia členov kolégia

Predsiedníčka Európskej komisie Ursula **von der Leyenová** uviedla: „Pandémia koronavírusu poukázala na zásadnú potrebu posilniť naše systémy zdravotnej starostlivosti. To zahŕňa prístup k bezpečným, účinným a vysokokvalitným liekom za prijateľnú cenu. V náročnej hospodárskej a sociálnej situácii, ktorej EÚ v súčasnosti čelí, táto prijatá stratégia zabezpečí, aby Európa a Európania využívali takéto lieky aj naďalej. Vyzývam členské štáty a Parlament, aby schválili tento prístup, ktorý sa bude uplatňovať v nasledujúcich troch rokoch, ako aj potom.“

Podpredseda Komisie pre podporu európskeho spôsobu života Margaritis **Schinas** povedal: „Účinné a bezpečné lieky, vakcíny a liečebné postupy v minulosti prispeli k riešeniu niektorých z hlavných príčin chorôb a život ohrozujúcich ochorení. Tieto produkty budú mať v týchto náročných časoch zásadný význam pre zachovanie zdravia a kvality života európskych občanov. Aktuálne prijatá stratégia podporuje farmaceutický priemysel EÚ, aby zostal konkurencieschopný a inovatívny, pričom zároveň rieši potreby pacientov a našich zdravotníckych systémov.“

Komisárka pre zdravie a bezpečnosť potravín Stella **Kyriakidesová** v tejto súvislosti zdôraznila: „Začíname pracovať na tom, aby sme zaistili bezpečné a účinné lieky, ktoré by boli dostupné a cenovo prijateľné za každých okolností pre všetkých pacientov v celej EÚ. Našou farmaceutickou stratégiou pre Európu plníme svoj záväzok vytvoriť nadčasové farmaceutické prostredie zamerané na pacienta, v ktorom môže priemysel EÚ inovovať, prekviktať a zachovať si postavenie svetového lídra. Predstavuje našu dlhodobú víziu otvorenej strategickú autonómiu a je našou reakciou na súčasné výzvy a slabiny, ktoré odhalila pandémia COVID-19. Dnes sme postavili ďalší pilier európskej zdravotnej únie.“



Kontext

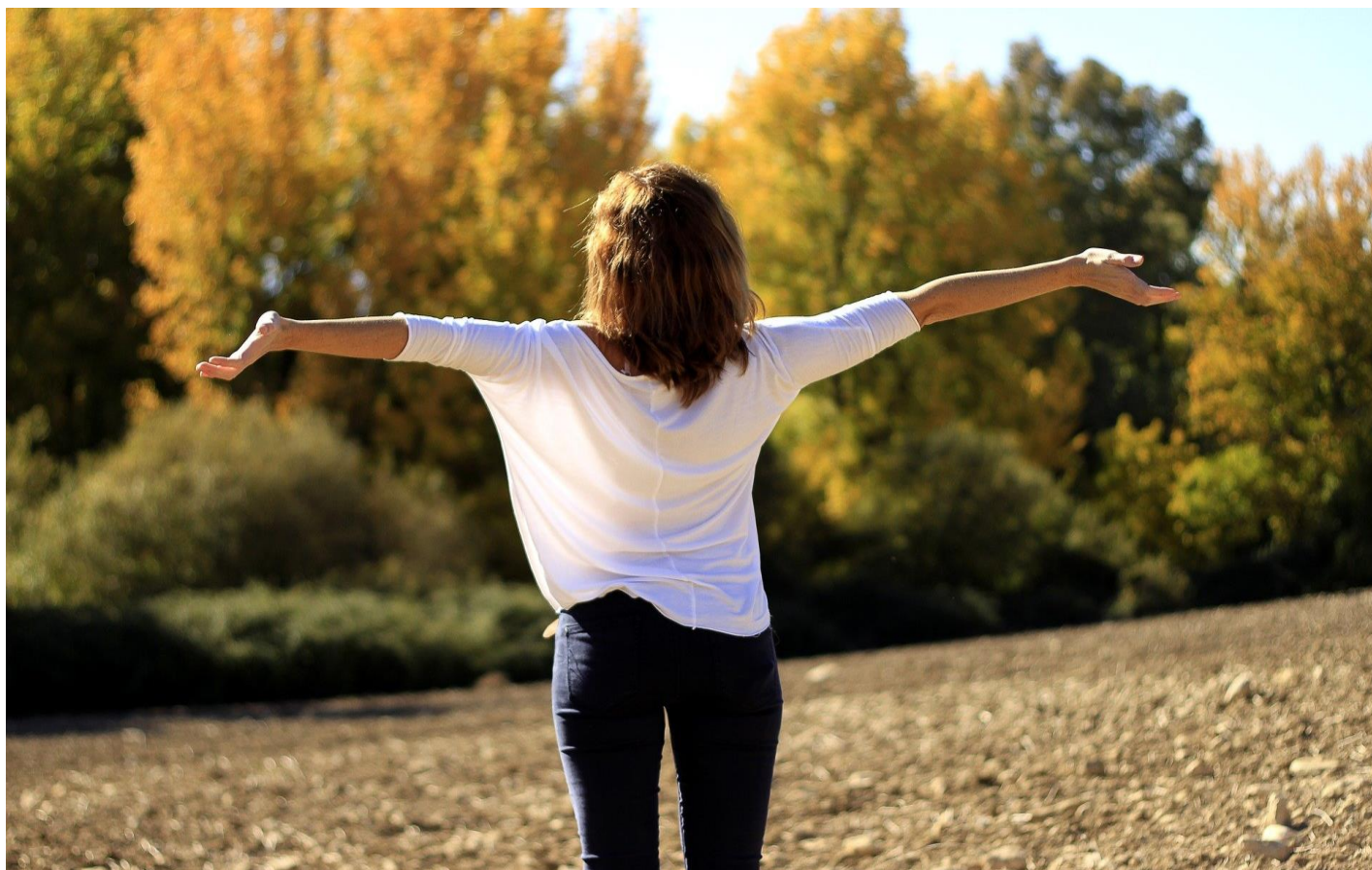
Farmaceutická stratégia pre Európu predstavuje začiatok procesu: jej realizácia zahŕňa **ambiciózny program legislatívnych a nelegislatívnych opatrení**, ktoré sa začnú zavádzať v nadchádzajúcich rokoch.

Tieto opatrenia sa budú týkať celého ekosystému liekov, ale aj niektorých aspektov zdravotníckych pomôcok. Stratégia vytvára synergie so zelenou dohodou a našimi opatreniami v rámci strategického prístupu EÚ k liekom v životnom prostredí s cieľom znížiť ich environmentálne riziko, riešiť znečistenie farmaceutickými rezíduami a podporovať ekologickejšiu výrobu, používanie a likvidáciu (k dispozícii je správa o pokroku).

Zdroj:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_20_2173

Zlepšenie kvality ovzdušia v Európe za posledné desaťročie, menej úmrtí v dôsledku znečistenia



Lepšia kvalita ovzdušia viedla v Európe k výraznému zníženiu počtu predčasných úmrtí v poslednom desaťročí. Z najnovších oficiálnych údajov Európskej environmentálnej agentúry (EEA) však vyplýva, že takmer všetci Európania stále trpia znečistením ovzdušia, čo vedie približne k 400 000 predčasným úmrtiam na celom kontinente.

Zo správy EEA s názvom Kvalita ovzdušia v Európe – rok 2020 vyplýva, že šesť členských štátov prekročilo v roku 2018 hraničnú hodnotu Európskej únie pre jemné tuhé

častice (PM_{2,5}): Bulharsko, Chorvátsko, Česko, Taliansko, Poľsko a Rumunsko. Iba štyri krajiny v Európe – Estónsko, Fínsko, Island a Írsko – mali nižšie koncentrácie jemných tuhých častíc ako sú prísnejšie smerodajné hodnoty Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO). V správe EEA sa konštatuje, že medzi zákonom povolenými hraničnými hodnotami kvality ovzdušia v EÚ a usmerneniami WHO naďalej pretrváva rozdiel, čo je sporná otázka, ktorú sa Európska komisia snaží riešiť revíziou noriem EÚ v rámci akčného plánu nulového znečistenia.

Nová analýza EEA vychádza z najnovších oficiálnych údajov o kvalite ovzdušia z vyše 4 000 monitorovacích staníc v celej Európe v roku 2018.

Podľa posúdenia EEA spôsobilo vystavenie jemným tuhým časticiam v roku 2018 približne 417 000 predčasných úmrtí v 41 európskych krajinách. Približne k 379 000 z týchto úmrtí došlo v EÚ-28, zatiaľ čo 54 000 predčasných úmrtí bolo pripisovaných oxidu dusičitému (NO₂) a 19 000 predčasných úmrtí prízemnému ozónu (O₃). (Tieto tri číselné údaje sú samostatné odhady a čísla by sa nemali sčítať, aby sa zabránilo dvojitému započítaniu).

Zo správy EEA vyplýva, že politiky EÚ, vnútroštátne a miestne politiky a znižovanie emisií v kľúčových odvetviach zlepšili kvalitu ovzdušia v celej Európe. Od roku 2000 emisie kľúčových látok znečisťujúcich ovzdušie z dopravy vrátane oxidov dusíka (NO_x) výrazne poklesli napriek rastúcemu dopytu po mobilite a súvisiacemu zvýšeniu emisií skleníkových plynov v tomto odvetví. Emisie znečisťujúcich látok z dodávok energie sa takisto výrazne znížili, zatiaľ čo pokrok v znižovaní emisií z budov a poľnohospodárstva bol pomalý.

Vďaka lepšej kvalite ovzdušia predčasne zomrelo v roku 2018 približne **o 60 000 menej ľudí** v dôsledku znečistenia jemnými tuhými časticami v porovnaní s rokom 2009. V prípade oxidu dusičitého je toto zníženie ešte väčšie, keďže predčasné úmrtia za posledné desaťročie klesli približne o 54 %. Pokračujúce vykonávanie politík v oblasti životného prostredia a klímy v celej Európe je kľúčovým faktorom zlepšenia.

„Je dobrou správou, že kvalita ovzdušia sa zlepšuje vďaka aktuálnym politickým opatreniam v oblasti životného prostredia a klímy. Nemôžeme však ignorovať pretrvávajúce negatívne správy – počet predčasných úmrtí v Európe v dôsledku znečistenia ovzdušia je naďalej príliš vysoký. V Európskej zelenej dohode sme si stanovili cieľ znížiť všetky druhy znečistenia na nulu.“

Zdroj:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_20_216

8

Ak chceme uspieť a plne chrániť zdravie ľudí a životné prostredie, musíme ďalej znižovať znečistenie ovzdušia a viac zosúladiť normy kvality ovzdušia s odporúčaniami Svetovej zdravotníckej organizácie. Táto otázka sa bude riešiť v našom nadchádzajúcom akčnom pláne,” uviedol Komisár pre životné prostredie, oceány a rybárstvo Virginijus **Sinkevičius**.

„Údaje EEA dokazujú, že investovanie do lepšej kvality ovzdušia je investíciou do lepšieho zdravia a produktivity pre všetkých Európanov. Politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s ambíciou Európy dosiahnuť nulové znečistenie, vedú k dlhšiemu a zdravšiemu životu a odolnejším spoločnostiam,” povedal výkonný riaditeľ EEA Hans **Bruyninx**.

Európska komisia nedávno uverejnila jednotlivé kroky pre akčný plán EÚ smerujúci k naplneniu ambície nulového znečistenia, ktorý je súčasťou Európskej zelenej dohody.

Kvalita ovzdušia a COVID-19

Správa EEA obsahuje aj prehľad prepojení medzi pandémiou COVID-19 a kvalitou ovzdušia. Podrobnejšie posúdenie predbežných údajov EEA za rok 2020 a podporné modelovanie službou monitorovania atmosféry programu **Copernicus** (CAMS) potvrdzuje predchádzajúce posúdenia, z ktorých vyplýva až 60 % zníženie určitých látok znečisťujúcich ovzdušie v mnohých európskych krajinách, kde sa na jar 2020 zaviedli opatrenia na obmedzenie pohybu. EEA zatiaľ nemá odhady potenciálnych pozitívnych vplyvov čistejšieho ovzdušia na zdravie v roku 2020.

V správe sa takisto uvádza, že dlhodobé vystavenie látkam znečisťujúcim ovzdušie spôsobuje kardio-vaskulárne a respiračné ochorenia, ktoré boli identifikované ako rizikové faktory úmrtia u pacientov s ochorením COVID-19. Príčinná súvislosť medzi znečistením ovzdušia a závažnosťou infekcií COVID-19 však nie je jasná a je potrebný ďalší epidemiologický výskum.

Študentská stáž v Informačnom centre Europe Direct Prešov

Informačné centrum Europe Direct Prešov organizuje program neplatených študentských stáží, ktorého cieľom je poskytnúť študentom vysokých škôl príležitosť spojiť teoretické vedomosti s praktickými skúsenosťami a umožniť im oboznámiť sa so základmi činností informačného centra, EÚ a európskych inštitúcií.



Čo táto stáž ponúka?

- prax v odbore
- možnosť lepšieho umiestnenia na trhu práce
- prepojenie teórie a praxe
- získanie nových znalostí a skúseností
- odborný dohľad interného mentora
- nadviazanie profesionálnych kontaktov
- zoznámenie sa s kultúrou a etiketou daného prostredia
- zdokonalenie sa v cudzom jazyku
- účasť na konferenciách
- pomoc pri príprave podujatí

Nutné predpoklady

- záujem o dianie v Európskej únii
- prehľad o základoch fungovania EÚ, jej rozhodovacích procesoch a inštitúciách
- schopnosť pracovať s informačnými a komunikačnými technológiami

V prípade záujmu pošlite svoj životopis spolu s krátkym motivačným listom v slovenskom jazyku na adresu zac@sfpa.sk

Sieť informačných centier, dokumentačných centier a konferenčných prednášateľov sa nachádza vo všetkých členských štátoch, aj v tom Vašom

Obráťte sa na vaše miestne informačné centrum Europe Direct v akomkoľvek úradnom jazyku EÚ a získajte:

- odpovede na otázky o vašich právach občana EÚ, o fondoch a pod.
- pozvánky na miestne informačné/kontaktné podujatia o EÚ
- dokumenty a publikácie EÚ
- odporúčania na zdroje informácií
- kontakty na príslušné organizácie

Obráťte sa na najbližšie európske dokumentačné centrum a získajte:

- prístup k oficiálnym publikáciám a dokumentom EÚ (v elektronickej alebo tlačenej podobe)
- pomoc pri vyhľadávaní podrobných informácií o právnych predpisoch, politikách a inštitúciách EÚ
- odborné školenia pre študentov zamerané na rešerš údajov súvisiacich s EÚ na výskumné účely

Plánujete zorganizovať vo vašom okolí podujatie zamerané na EÚ? Nájdite odborného konferenčného prednášateľa EÚ (právnicki, konzultanti, akademici).

Viac info: https://europa.eu/european-union/contact/meet-us_sk

Kde nás nájdete



17. novembra 6600/1, 080 01 Prešov, č.m.93

europedirect@sfpa.sk



www.twitter.com/edpresov



www.instagram.com/edpresov



www.facebook.com/edpresov

Názory vyjadrené v diele vyjadrujú len názor autorov a Európska komisia nie je zodpovedná za prípadné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii. Vydané s podporou Európskej komisie. Vydané za pomoci spolufinancovania EÚ.

